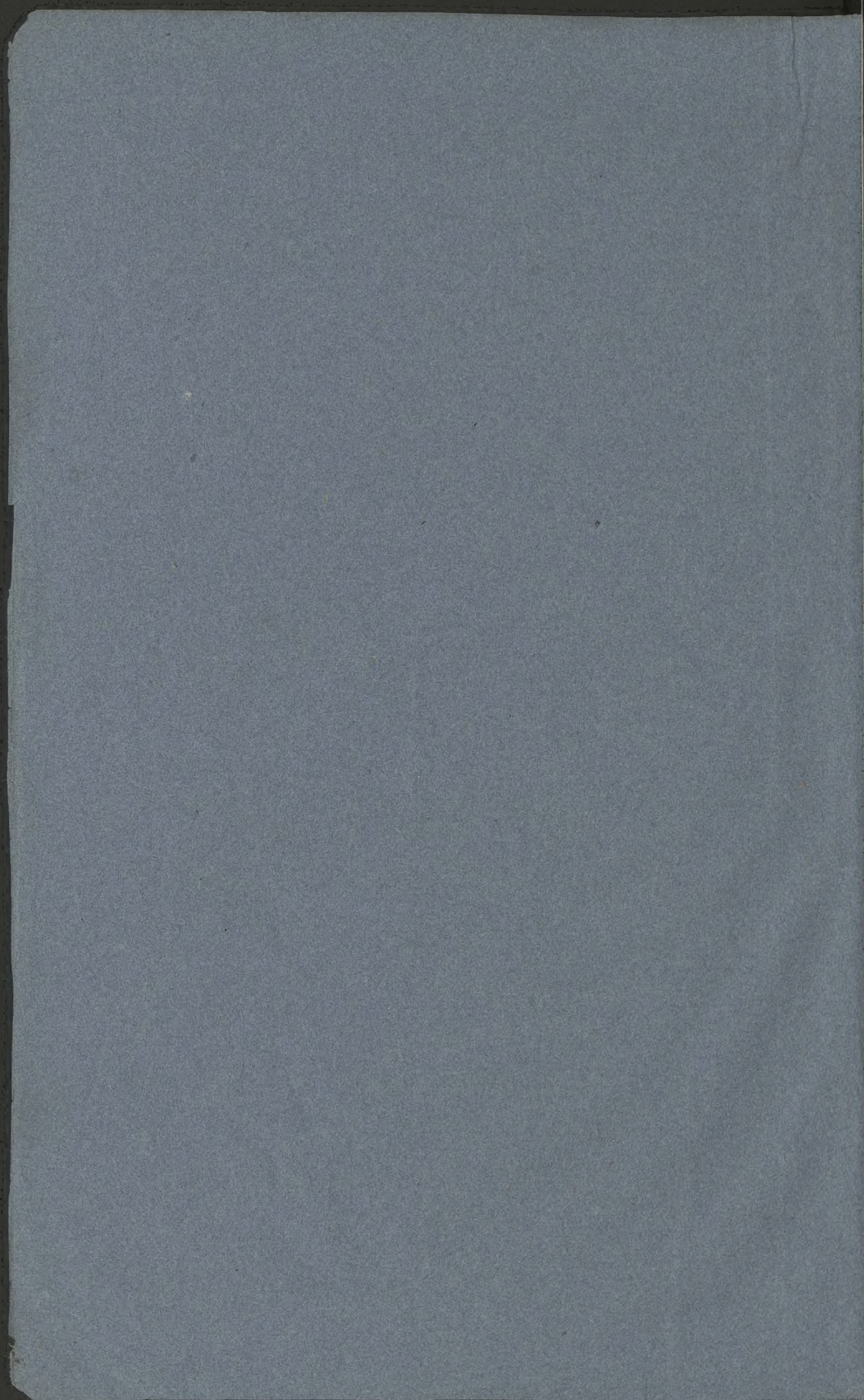

Teol. 4015

Benign od S. Teresy

Wielowiadomości

WIELOWŁADNOSC
NAD ZIEMSKIM PODDANSTWEM
KROLOWY NIEBA Y ZIEMI
MARYI,

Do tych czas w Monárchii Kościoła Wojuiącego
łaskáwie slynácej,

Teraz w Woiewodztwie Kiiowskim, przy Jey Obrázu Berdy-
czowskiego, w Kościele W.W. OO. Kármelitow Bossych
Solemney Koronácii

Káznodzieyskim stylem

OGŁOSZONA,

Roku P. 1756. dnia 16. Lipca,

Przez X. Benigná od S. M. Terefy Kármelite Bossego, ná ten
czas Komwentu Lwowskiego Przeorá, á teraz Prowincyi Polskiej
Deffinitorá,

WIELMOZNEMU JMCI PANU STANISŁAWOWI

Sciborowi z Rudóttowic

KOTKOWSKIEMU,

Woiewodztwá Krákovskiego Miecznikowi,

Ná oświádczenie prawdziwey przychylności

KONSEKROWANA.

Roku Páńskiego 1758.

W KRAKOWIE
w Drukárni J. O. X. JMci Biskupa Krákovskiego.

NA POCHWAŁĘ HERBOWNYCH ZASZCZYTOW.

599495

I.

Świat gorną sławą przeszedł Kotkowskich Ostoią,
Zaczem Miesiąc posiada, y tenże rozdwoja,
By Polska w swym splendorze nie znafá utráty,
Choćby się też y ná dwa dzielić miałá świáty.

II.

Miecz w okrągu Miesiacá Ostoiá lokuje,
Znać że wieczności dzieła Kotkowskich rysuje,
Okieł jest Niebá Miesiąc; w takimże widoku
Ostoiá, w straży Niebá iák żrenicá w oku.

III.

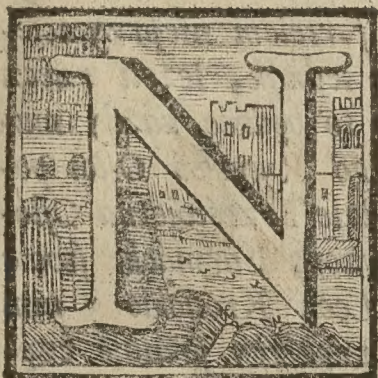
Zadna godność tak dzika Jordánom nie byfá,
Ktoraby się połowem w Dom Ich nie zbliżyfá,
Połow ten przy odgłosie Trąb będzie bez końca,
Ten prognostyk z áspektów Kotkowskich Mie-

IV.

(siacá.
Nie iedná tylko Fámá Dom Jordánów głośi,
Ktory potroyne Trąby w swym Kleynocie nośi.
Godność nie pospolita, Zászczyt doskonały,
Ná ktorego wstawienie głos ieden jest máły.

Wiel.

Wielmożny Mości Dobrodzieiu.

Je mieczem obosiecznym, ale oliwną złote-
go pokoju Roszczką po całej Niebą y zie-
mi Monarchii rozprzeszczeniona Wielo-
władność **MARYI**, nigdzie bezpieczniey
ostać się nie mogła, iako przy gotowym na
odsiecz Domu Prześwieznego **KOTKO-
WSKICH** Ostoi, Wielmożny **MCi Do-
brodzieiu**. Coż albowiem innego wdzię-
czna Pańskiemu Imieniu Oyczyzná w nadanym między dwie-
má Miesiącami wyrazić chciała Mieczu, tylko że Dom ten na
podmiesiecznym świecie za całość Honoru tej Monarchini, kto-
rey podnożkiem Miesieczny jest Luminarz, mieczem y gorliwo-
ścią, gotow był y będzie w potomne obstawać wieki. Ani się
przeciwna fortuna ma w tej mierze spodziewać odmiány iako-
wey, albowiem dwáy Herbowne Xiężycy cnotą y dostojenstwem
KOTKOWSKICH zawsze w pełni dobrej nadziei stoją przy
swego Nomenklaturze Ostoi. Y owszem kto pilnie rzecz y sa-
mey istotę prawdy w Herbownym uważa Ostoi, przyznać to bę-
dzie musiał, że iako ieden jest tylko Miesiąc Luminarz, tak
że środkującym na poły tylko przecięty jest Mieczem, ażeby ie-
dną część onegoż podnożkiem była nog Polskiej Krolowy **MA-
RYI**; druga w złocistym kolorze, ażeby złote Polskemu Swia-
tu znaczyła zawsze wieki. Y tu ieżelli już pozwolisz Wiel-
możny **MCi Dobrodzieiu** naypierwsze tych Luminarzow obro-
ty wziąć pod czuynę Plánetom Niebieskim obserwacye, te izá-
liż nie od samych światá początkow bieg swoy bez zátámowa-
nia prowadzą wszelákiego? kiedy od Jafeta ieszcze, (iák ztwier-
dza Páprocki,) który za Bogá czcząc Miesiąc, Kroáckie był
osiadł Páństwo, y Miesiacem Dom swoy zaśszczycił wiekopomnie:
gdzie to Báltázár dopiero Syn iego powrociwszy z owey do Be-
tleem z Świętemi Gáspárem y Melchiorem peregrynácyi, tę Gwia-
zdę przyłączył do Miesiecznego Zászczytu, która idácemu z
Świętemi Wschodniemi Monárchámi do uznania y ádorowania

Wcielonego przodkowała Słowa; którą za czasem wielkimi wsta-
wiony zwycięsły w Miesięczny zamieniwszy Luminarz, za Do-
mu swiego Zaszczyt Miecz w pośród Miesiący dwóch zostawił,
ile prawdziwiey od Braci swych Ostoią czyli Ostawiciel miano-
wany. Y lubo w prawdzie Herbownego Twoiego Wielmożny
MCi Dobrodzieiu Ostoi, nie te bydz mieni Okolski początki,
gdy od Walecznego niegdyś Rycerzá Ostoi, któremu w Roku 1069.
Błesław śmiały za znieśionego woennym fortelem nieprzyacie-
lą, tegoż za Herb ofiarował Ostoie. Atoli iednak, ieżeli rzecz
cącą ná pilną weźmiemy uwagę, przyznac to będzie każdy mu-
siat, że zaszczyt ten w Domu pomienionego Rycerzá Ostoi po-
nowiony był tylko, nie nowo nádany, ile gdzie Prześwietna Ostoi-
owa Fámilia w ten czas ieszcze ná Horyzont Sármaćki swoje
wprowadziła Luminarze, kiedy Czech y Lech Kroáckie y nim
przyległe przechodząc Páństwą, Lech po większey prawie czę-
ści pozostala od Świętego BALTAZARA Ostoi Fámilią z uszczę-
śliwieniem Kráiu nášzego wprowadził, niektorych przy Czechu
zostawivszy. Y ten to iest Wschod naypierwszy Herbownych Do-
mu Prześwietnego KOTKOWSKICH Luminarzow; te Nay-
iásniejszego w Świętym Báltázárze Monársze Wschodnim Ostoi
obroty, ktore gdy w Dom KOTKOWSKICH skierowała Fortu-
nă, ázáliż nie w pełni wszelkiego szczęścia przy tym Imieniu
obaczyła się Oyczyznă nášza? ázáliż szczęście to ku zachodowi
nakłoniła przeciwność iaka? Wszakże rzetelność tę ieżeli ktora
okolieczność ztwierdzić może, to tá naybárdziey rozumiem, że Pol-
ská nášza ile zdrowemi rádami wzmacniaiąca Wielowładność
Páństwą swiego, Jáśnie Wielmożnemu KOTKOWSKIEMU,
Dziádowi Wielmożnego Mikołaiá KOTKOWSKIEGO, Pod-
człezego Sierádzkiego, od ktorego Wielmożny MCi Pánie
MIECZNIKU Dukt Prześwietney twoiey prowadzisz Fámili:
nie Wielkiego tylko Kánclerzá Koronnego urząd, ále do tego Krá-
kowskiey Kásztelánii, áżeby po pracách za cáłość Oyczyzny od-
począł, onemuż ofiarowała. Ten to Jáśnie Wielmożny Senator
dotąd dobrze záslużonym w Oyczyźnie Braci swoim nie pieczę-
tował nádane Przywileie, dokąd powagá KANCLERSKIEGO
Urzędu w klubách pomyslney Fortuny Przywileiu ná wszelkie
uszczęśliwienia dla cáley nie przypieczętował Oyczyzny. Ten to
Wielmożny Senator w ten czas tylko ná Senatorskim Kráko-
wskiey Kásztelánii odpoczywał Krzesle, kiedy powstájące przeci-
wko Oyczyźnie nieprzyacielskie burze pod mglistym własnego nie-
szczę-

szczęścia osiady obłokiem, ale co mówię, że samego tylko Tego
Senatora pieczołowitość y starania usilne dobrą w Oyczy-
źnie sprawowały chwilę, że czerwienieiący się od Purpury Iego Se-
natorskiej Prześwietny Ostoi wypogodzone wszelkiego szczęścia
Świata Polskiemu znaczył czasy. Ile tedy pod te Jasnówietne za-
szczytu Waszego Luminarze ściągających się liczyli Polska swia-
tek, ile w cyrkumferencyi Herbownego Ostoi upatrzyć mogła dzie-
lących się na Głowy y Familie WW. KOTKOWSKICH, tyle
nie światu tylko Polskiemu, ale samymże Wam Wielmożni KO-
TKOWSCY obiecujących wypogodzone szczęście widzieli y li-
czyli znaków. Jakoż ażeby od pierwszej zaczął Głowy, to
jest Wielmożnego Mikołaja KOTKOWSKIEGO, Pod-
cząszczego Sieradzkiego; Tenże przy swym Imieniu nie złoty wiek
w Dom Wasz wprowadził szczęśliwie? Bo lubo w prawdzie podług
Naturalistów zdania Miesięczny Luminarz w wewnętrznych ziemi-
żylach srebrny tylko formuje y wyprowadza kruszec; ale Wielmo-
żny Mikołaj KOTKOWSKI tyle do przyozdobienia Korony
Polskiej, dla zubożenia ofierociącej Oyczyzny bez Synów wolno-
ści przyrzucił złotą, ile z Wielmożną GOŁUCHOWSKĄ
Świat Polski zaszczycających wydał godnych takiego Oycy Synów
y Corek: gdzie to gdy na Herbownego WW. Gołuchowskich obró-
cam oko Leliwę, iżaliż nie same łaskawych Niebios szczęście ten
Prześwietny Luminarz z Waszym złączyło Ostoią; Zeby al-
bowiem pierwszego Świętego BALAZARA Ostoi zaszczytu
w Domu Waszym nie gościła ta pamięć (że on wprzód Miesią-
cem y Gwiazdą Imię zaszczycił Ostoiów) łaskawe Niebá w Dom
Wasz Herbownego Leliwę z Wielmożną wprowadziły Gołu-
wską. Tych to zátym złączenie Luminarzów Ostoi y Leliwy
o iakoż nieptonne uczyniły Domowi Waszemu nadzieie, kiedy w
Piotrze, Staniławie, Zygmuncie, Samuelu, Krzysztofie,
Abramie, y Alexándrze KOTKOWSKICH, w Zofii z KO-
TKOWSKICH RZESZOWSKIEY, y w Ewie z Kotkowskich
BALICKIEY, Synách y Corkách Wielmożnego MIKOŁAJA,
Dom Wasz tak rozprzestrzeniły szczęśliwie. Których to aże-
by w szczególności światu pokazać Polskiemu, pierwszego za-
tym stawiam STANISŁAWA KOTKOWSKIEGO, tę sto-
jącą przy Ostoi sławę, który Herbowne Luminarze swoje w
Domu Lwa Ognistego WW. CHRZĄSTOWSKICH postawi-
wszy, przez dożywotnią przyiaźń z Wielmożną LUKRECYĄ
CHRZĄSTOWSKĄ, tylo oneż dopełnił Imionami, ile w Sta-

niśławie y Mikołaiu Komorniku Krákowskiem KOTKO-
WSKICH Synách, w Máryánnie y Annie Corkách swoich, zaśczy-
conych dawnością złączył Domow. Jeżeli álbowiem to iest nie-
zawodna prawda, że od Krzyża nayobfitsze spływa pospolicie
błogostáwienstwo, toć gdy Herbownemi WW. Biesiádeckich
Krzyżami zaśczycony Dom Wász został, przez Wielmożną
Dorotę BIESIADECKĄ, Stániśławá KOTKOWSKIEGO
poprzyjęzonego Przyziuciela, tym samym obfite ná Dom Wász
spływać musiały błogostáwienstwá. Co áżeby samą rzeczą po-
znał każdy iásnie, niechayże między zrodzonemi z Teyże Wiel-
możney BIESIAEICKIEY Stániśławem, Jędrzeiem, y Krzy-
stofem Synami, á w Zofii Kotkowskiey Corze to pilnie u-
waża, że gdyby tylko ieden Stániśław Syn tak godney liczył się Má-
ski, tedy dosyćby ná tym było, iák co pomnożenia, tak co wstawie-
nia Prześwietney tyczeby się mogło Fámilii. Procz álbowiem
tego, że Dom y Imię Wásze przez Jędrzeiá drugiego ze Stru-
fowney Syná, z Bobrownickiem, Zychlińskiem, Twárdow-
wskiem, á przez Zofią Corę z Zelińskiem, Dębickiem, Zału-
wskiem, Ropami złączony y zpowinowácany został; wiedzmy Stá-
niśławie tak BOG pobłogostáwił Herbownemi Biesiádeckich
Krzyżami, że błogostáwienstwo to nie tylko iż o Ciebie się samego Wiel-
możny Pánie y Dobrodzieiu opiera, iák prawdziwego Wnu-
ka Stániśławá Kotkowskiego, ále do tego powinowácącym się
z Domem Wászym WW. Kárwickim, Jordánom, Rusockim,
Strászewskim, Wielogłówskim, Sędzimirom, w Herbownym
Dębińskich Ráwiczu Pánná, spadájące od Krzyżow Biesiáde-
ckich błogostáwienstwá ná wszystkie te Domy y Fámilie wycią-
gnionemi ku Niebu rozruca rękómá. Lubo nie dosyć iest ná tym
Wielmożny Mecenásie, nie tu iest tylko termin tego błogostá-
wienstwá: z pod ręki tych Herbowney Dębińskich Pánn y błogostá-
wienstwo, nie ná same tylko wzwyż wyráżone spada Prześwie-
tne Fámilie; do tego to Krzyża należy y ow Jędrzey Kotko-
wski Brát Oycá Twoiego, á Syn Stániśławá z Wielmożney
Heleny Dębińskiey Burgrábianki Krárowskiey zrodzony,
który áżeby rzeczą á nie Imieniem tylko samym to świata Pol-
skiemu pokazał, że Imię Wásze naywiększe od Krzyża ma bło-
gostáwienstwo, lubo odmienił y Stan y Imię, ále nie odmienił zaśczytu,
kiedy zá Mácierzyńskie Biesiádeckich Oycá swojego Krzyże, do Her-
bownego ná Gorze Kármelitáńskiey wziął się Krzyża. Lubo zostá-
wił nápełnione błogostáwienstwem Wielmożney Dębińskiey Mátki
swoiey

swoiey z Herbownym Ráwiczem ręce, ále zá te znalazł dla siebie inną Mátkę, bo Seráficzną TERESĘ, która mu w Krzyżowym zászczycie swoje ná cąte życie dáła błogostáwieniestwo, która zá miecz y diwá Mieściace Kotkowskich, trzy Gwiazdy z Mieczem y Ręką Eliaszowską onemuż ofiarowála. Y owszem świat porzucájąc, innego szedł dla Was szukać światá, którybyście sławą Imienia Wászego nápełnili. Wszakże dosyć ufał przyiázney Imieniowi temu Fortunie, kiedy rozszerzenie Fámilii y Domu zostáwiwszy Brátu swoiemu Wielmożnemu Bogusławowi Kotkowskiemu, Podczászemu Nowogrodzkiemu, á Oycu Twoiemu Wielmożny Mecenásie, domyslał się tego, że z Bogusławá Brátá nie światu tylko ále y BOGU sławá bydz miała w wiekopomne czasy. Jákoż nie omylił się, nie záwiodł ná zdániu y nádzieiach swoich: któżkolwiek bowiem widzi Cię Wielmożny Mecenásie, iákby w zwierciadle iákim widziáł nie Oycá tylko Twoiego, ále wszystkich godnością y zászługami w Oyczyźnie wstáwionych Kotkowskich. Ktożkolwiek zna Cię y widzi, iák gdyby znał y widziáł Jáśnie Wielmożnego Kásztelaná Krákowskiego, oraz Kánclerzá Koronnego, który Imię to Prześwietne męstwem y rádą, godnością y przymiotami, w Polskim zászczycił świecie. Sam Urząd y godność Twoiá Wielmożny Mecenásie, czegoż innego Oyczyźnie nászej domyslać się káže, tylko że Ty który się w náypierwszym Koronnym Woiewodztwie Krákowskim, Miecznikowskim zászczycasz Tytułem, Mieczem y rádą służyć kocháney Oyczyźnie gotów ieś. Y ten to jest w iednym Tobie Wielmożny MCI Pánie Mieczniku, zbior światá Polskiego sławy záwierájący się, który sukcesyónálnym niby právem pó zółasnym odziedziczyłeś Oycu; gdzie to żebym áni ná punkt ieden od tey nie odstąpił prawdy, że z Wielmożnego Bogusławá Kotkowskiego Podczászego Nowogrodzkiego, á Oycá Twoiego nie Oyczyzná tylko nászá, ále y BOG sam miał mieć, iák y ma do tych czas chwałę; Żywym są tego dowodem, náprzód Przewielebna w BOGU JeyMc Pánná Chrystyná niegdys, á potem Márya Kotkowska, z którą BOG Dom od Náwiedzenia Máryi z tylo náwiedził táskami, ile doskonałości, Cnot, y przymiotów w niey zgromádziłá naturá. Tenże sam wymiar był Boskiey Chwały w Przewielebnych Helenie y Ludowice, á potem Konstáncyi y Anieli Kotkowskich, które w złożonych ná krzyż Seráficznego Oycá S. Fránciszká ręku BOGU wieczne usługi, Wam nie-

wygąstą nigdy za powodzenia Wásze przed Bogiem poprzyśięty pamiętać. Y lubobym dosyć już miał na tym, co się tycze chwały y wstawienia Imienia Wászego, co się tycze wspomnienia zpowinowaczonych Fámilii; lubo godności Imienia tego dopełnia wzrastające tak piękne grono w Staniśławie Koście, w Kunegundzie, Anieli, Rozalii, Apolonii Kotkowskich, Synu y Corkách Twoich Wielmożny Mecenásie, atoli iednak áżebym y naymnieyszego punktu z linii nie opuścił Wászey, stáwiam tu ieszcze Wielmożnego Mikołaiá Kotkowskiego Komorniká Krákowskiego, Syná Wielmożnego Staniśławá, który Luminarze swoje w Herbownym Rupniewskkich ochynawszy Drużynie, przez Mikołai Podstolego Liwskiego, y Alexandrá Kotkowskich Synów swoich, tak obszernie Herbownemi przez nichże zásiagnął promieniami, że Ci dwáy ledwie nie połowę światá Polskiego przez Syny y Corki swoje zwykłym zásiagneli światłem: iáko to Dom Ożarówskich, Bobrownickich, Czernych, Suchodolskich, Złowodziów, Smarzewskich, Bronikowskich, Piegotowskich, Zboińskich, Mikutowiczów: á przez Máryannę y Annę Corki swoje Dom W.W. Rużyckich, Uieyskich, Zielonków, y inne. Zgotá co mógł y mieć może do tych czas dosytnieyszych świat Polski Fámilii y Domów, przez wszystkie te Herbowne Wásze Luminarze bieg swoy kierując, uszczęśliwiające dla Polski zostawiły skutki. Y tá to jest naypierwsza Herbownego Twoiego Ostoi Wielmożny Mecenásie obserwácyá, ten dukt przezacney Fámilii Twoiey od Jednego Staniśławá Kotkowskiego á Syná Mikołaiá Kotkowskiego Podczászego Sierádzkiego wyprowadzony; od ktorego to áżeby się Rodzeni Jegoż nie odpisali Brácia Krzysztof y Abram Kotkowscy, Ci izáliż nie rownie wspaniałym Fortuny y Honoru torem Herbownego Ostoi kierowali biegi? gdzie to Krzysztof nayprzed Kotkowski áżeby był skłaniającą się do myśli swoich ugrantował Fortunę, do Herbownego swojego Mieczá Stárzq Ossolińskich przybrał sobie, wszelkim zahártowaną szczęściem. Y lubo w Jędrzeiu, Hieronimie y Woyciechu Kotkowskich Synách spędziłá nieiáko nádzieia Jego, ále w Mágdalenie Zofii y Teofili Kotkowskich Corkách swoich zieleniejącą się oglądał, kiedy te Trzy Prześwietne Fámilie Krzyżánowskich, Bienkowskich, y Rusockich, węzłem dożywotniey przyiáźni ziednoczone z Imieniem swoim widział. Wszakże náchylájącego się niby, popárt uszczęśliwienia Wielmożny Abram Kotkowski Brát Jego,

który

ktory z Wielmożną Mrowińską nayprzod, a potym Grabińską dozgonne zawarłszy przymierz, tyle po Annie Corce y Zygmun- cie Synu swoim na firmamencie Oyczyſtym przy Herbownych Lumi- narzách gwiazd liczył, ile zpowinowaconych Imion y Domow, iá- ko to Tępskich, Przerombkich, Skapiſkich, Brátkowſkich, Sobieſzczáńskich, Koſeckich, Grániewſkich, Kárpińskich, Trojánowſkich, y innych tak wielu. Azaż tedy nie Jaśnoſwietna Herbowego Twoiego Oſtoi W. Mecenáſie Lunácy? ázaż nie w pełni wypogodzonego ſzczéſcia ſtáneły dwá Luminarze Twoie? czyli ieden tylko, ktory na poty Mieczem Herbownym przedzielony, we czte- rech kącách ſwoich to iáśnie poznać dáie, że Dom WW. Kotko- wſkich ze czterech części ſwiátá Polskiego liczne w ſobie zgro- mádził y zawarł Domy y Fámilie. Coż dopiero piſać lub mowić o Przeſwietney WW. Kárwickich Fámilii y Domie, ktory to Her- bownego ſwoiego Łábędziá udzieliwſzy Wam nieiáko gniazdá, z Wielmożną Anną Kárwicką Mátką Twoią Wielmożny Me- cenáſie y Dobrodzieiu, Ciebie naypierwſzego w tym wypierzone- go gnieździe między Orłétami obaczył Polſkiemi. Ten to Łábędź ſamych práwie naypierwſzych w Koronie náſzey doleciał Máieſta- row, kiedy w Domu Wielmożnych Reiow zoczywſzy wszelkie dla ſiebie przy Okſzy Herbowney beſpieczeńſtwo, tam ſwoie zátoczył gniazdo, gdzie WW. Latálſcy nayprzod na Herbownym Prawdzi- cu czyli Prawdzie, koſztowną Honoru y Fortuny porcyą z Wiel- możną Latálką Wielmożnemu z Náktowic Reiowi Stároſcie Libuſkiemu ofiarowali. Ják mowię nie miał ſię przy takowym żyrze gnieździe Herbowny Kárwickich Łábędź, gdzie to Jáśnie WW. Leſzczyńſcy, Boiánowſcy, Buczáccy, Drohoiowſcy, Braumowie, Ciepiewowſcy, Potworowſcy, Stádnicy, Rome- rowie, Rylſcy, Náchoiowſcy, Goráyſcy, Konárſcy, Bzowſcy, wſzyſcy á wſzyſcy Herbowną J.W. Reiow Okſzą ſwoią o porcyi tey budowáli Fortuń. Y owſzem áżeby do Domow Fortuny y Honoru, kiedy do Domu Reiow, beſpieczny y widomy ſwiátu cátemu był przyſtęp, po- trzeba było iák przewodnego Łábędziá Kárwickich, tak przyſwie- cájącego Kotkowſkich Oſtoi. A zátym gdy iuż iák przy iáśnieią- cym Twoim Wielmożny Mecenáſie Oſtoi wypátrzony ieſt wszel- ki Honor y Chwała Twoia, w Domách tak wyſokich, w Fámiliách Krwią y wszelkiemi w Oyczyźnie zaſzczyconych Urzędami; tak gdy ſciągájące ſię w Dom Twój tak liczne ſwiátá Polskiego Ozdo- by okryſłone y opiane zoſtáją Łábędzim Wielmożnych Kárwickich piorem; nie rozumiey zátym, áżeby upátrzony Honor, okryſłone

Ozdoby, nie miały bydz przed całym ieszcze ogłoszone światem. Oto Trzy Herbowne WW. Jordánow Trąby, osobliwszym Fortuny instynktem nie dla czego innego w Dom Twoy wniesione zostają przez Wielmożną Eufrazyą z Jordánow Kotkowską, a poprzyśiężonego Przyjaciela Twoiego; tylko áżeby każda z nich Tych Trzech Dmow Kotkowskich, Kárwickich, y Jordánow iák dziedziczną w nich sławę, tak który się wprosił ná wieczne w Domy te mieszkánie Honor, przed całym głóśił światem. Jákoż nie masz w całej Koronie Domu tak odległego, mieysca tak nieprzystępnego, Fámilii tak dalekiej od Ciebie Wielmożny Mości Pánie Mieczniku y Dobrodzieiu Naysobliwszy, o któryby rozlegájące się przynaymniey Herbownych Trąb Jordánow obiáć się nie miało Echo. Y orysem co Dom w Koronie dzielnością y męstwuy zasłużony, co Fámilia wysokim Krwi zkoligácona urodzeniem, to odgłos nie inny dáją, tylko że Imię w Kotkowskich tak ściśle przez Wielmożną JeyMc Pánią Miecznikową Matłónkę Twoią z Jordánami złączone, głóśne to ná cały świat Polski Echo: że iák WW. Jordánowie, tak WW. Kotkowscy prawdziwym są Oyczyzny zaszczytem, y ozdobą. Wszakże gdzie zaszczycone dawnością zasług w Oyczyźnie Osoby, te trzy wyryte ná piersiach swoich naszą Cháraktery: Pro Fide, Lege, & Patria, Zá Wiągę, Prawo, y Oyczyznę, tám przy sercu Twoim záwieszzone z Wielmożną Miecznikową serdecznym Przyjacielem Twoim Trzy Jordánow Trąby, iedną z nich że zá Wiągę, druga że zá Prawo, trzecia że zá Oyczyznę gotowi iestecie WW. Kotkowscy y Jordánowie z całą Wászą Fámilią tożyć życie y zdrowie swoje, każda z nich swym głósem ogłasza, y otrębuie tych Trąb wdziękiem. O iákoż nie raz rozbiłátá sobie Oyczyzná naszą głębokie w przypadkach melánochie, kiedy J. WW. Jordánowie ráda y męstwem swoim práwie z ostatniego nieszczęścia dźwigáli y ratowáli strapioną Oyczyznę. Tych to Trąb pobudzony głósem, iákoż w górę wszelkiego szczęścia wzbuiát się y podnosił Sármácki Orzeł, który w ten czas tylko ná nieprzyjacielskie sępy spuszczał pioruny y gromy, kiedy Herbowne WW. Jordánow znak dawály Trąby: Gdzie to gdyby w szczególności przyszło podięte zá cáłość Oyczyzny prace y trudy wymieniać WW. Jordánow, álboby záostrzone przytępieć musiało pióro, álbó náteżona w zbierániu dzielności ich ustatyby musiała pámięć. Dopieroż kto liczne zpowinowáczone z Wámi przeżyrzy okiem

okiem Fámilie, które to lśnącym się w nayspiewszych Imionách
bláskiem wzrok ciekawey żrenicy támuia y trácą. Przeto iednąk
nie rozumiey Wielmożna MCia Páni Miecznikowa z Jordá-
now Kotkowska, żeby wiadome bydz nie miało świata Polskie-
mu Imię tak wielkiemi wstawione dziełami; któżkolwiek bowiem
zabiera się do zebrania nayspiewszych Domu Imienia Tego Ory-
ginałw, zawsze co nowego w nich upátrzywszy, ná to rozumu
sivego náteża y wywnętrza siły, iákby nowo upátzione okryślił
Párentele, nie iákby dosłátecznie przodkuiącą w Antenatách Imie-
nia tego opisać godność y honor: A tym samym rozprzestrzenia-
jąc przez przyłączone Fámilie y Domy wielkość Imienia Wásze-
go, tym niesposobniejszy przychylnego obowiązanego Temu Imie-
niowi czyni Autora, im większa á większa co raz rośnie Imienia
tego sławá. Wszakże áżebym to ponowił tylko, com niegdys w
złożoney w rękę Wielmożney JeyMCi Páni z Jordánów Bzo-
wlkiey, Stolnikowy Owruckiey wyráził pracy moiey, mo-
wię to, że Echo sławy Domu y Imienia Wászego, nie tylko ná opo-
ce rozlega się Piotrowey przez Prochorá Jordána, przy odgłosie
Trąb Wászych, ále y w Oyczyźnie nászey w tak licznie zpowino-
wáconych Fámiliách. Wszakże tu Morfztynowie, Myszkowscy, Sę-
dzimirowie, Láfoccy, Leszczyńscy, Bzowscy, Łętowscy, Wi-
ktorowie, y inni swoiey przy Herbownych Trąbách założyli ogłosze-
nie godności: którego to áżebym ia nikczemnym tłumić się nie zdał wy-
ráżeniem, wielkością tylko Cnot y przymiotow Twoich obárczony stáig
w tym zádumieniu, w które zacność niezlíczoney y nayspiewszych Fá-
mili wpráwiać ciekawych zwykło. Stáie mówię przy tey o Honor Boski
y MARYI gorliwosci, która iedná jest y w niczym nieodmienna od
gorliwosci Wielmożnego JMCi Páná Mieczniká Dobrodzieiá
moiego, który to gdy swoy Luminarz złożył pod Nogámi Polskiey
Monárchini MARYI, te nie tylko Herbownemi Twoiemi Trąbámi
ále pobożnością samą przed cáłym to głoši światem, że dla WW.
Kotkowskich y Jordánów naywiększy jest Honor służyć MA-
RYI, i Jey bydz podnożkiem Máiestatu. A zátym gdy przystugá
Wászá Wielmożne Pánstwo o sam się Tron Niebieskiey opiera
Monárchini, gdy w Berdyczowskim Obrázie Ukoronowáney nie da-
wnemi czasy MARYI Nogi Jey Páńskie Herbownemi Kotkow-
skich Luminarzami przy odgłosie Trąb Jordánów przyozdabia-
cie. Niechayże dla Domu Imienia Wászego od Tronu tego nie in-
na wynika nádgródá, tylko że WW. Kotkowscy y Jordánowie
iáko wiernie służą tey Páni, tak zá wierne usługi dziedzićnym

prawnem nadei Im niech będzie Niebieskie Błogosławieństwo. Niech
w nagrodę zasług waszych nadany Wam będzie od tej Monarchii
Przywilej: że iako Fortuną y Honor, tak długoletnie życie przy
Herbownym Ostoju w Domu Kotkowskich y Jordánów bez
względnej admiany stać będą. Tego życzy Páńskiemu obowiązany
Imieniu.

X. Benign od S. M. Tereſſy, Kármelitów
Boſſych Prowincyi Polskiej Deſſinitor.

FACULTAS

A. R. P. P R O V I N C I A L I S.

Concilio cui titulus: *Wielowładność MARYI*, in Sole-
mnitate Coronationis Imaginis Ecclesiae Berdy-
czoviensis B. V. MARIE, per R. P. Benignum à S.
M. N. Thereſſia Conventus Leopoliensis Priorem ha-
bita, ut typis mandetur & in lucem publicam prodeat,
do licentiam, si ita videbitur ad quem de jure, in cu-
jus fidem me propria manu subscribo. Datt: Cracoviæ
A. D. 1757. die 12. Novembris.

Fr. Cornelius à S. Joseph Carm: Disc:
Provincialis. mpp:

APPROBATIO.

Concilio sub themate: Dabit Capiti tuo augmen-
tum gratiarum &c: imprimatur.

M. Stanislaus Mamczyński, U. J. Doctor &
Professor, Ecclesiae Cath: Cracov: Canonicus,
Librorum per Diæcesim Cracoviensem
Ordinarius Censor. mpp.

KAZANIE

Dabit Capiti Tuo augmentum Gratiarum, & Coronâ inclytâ proteget Te. Proverb: 4.

Przyda Ci pomnożenie Łask, y Koronę Chwały zaślioni Cię.

UEzeli Święci Páńscy tych byli zaślug u BOGA, że dla Ich Chwały, BOG Wszechmogący dni święte osobliwzemi łask swoich przyozdobił Przywilejami, przy których Odpusty Zupełne, y utraconą otrzymuią ludzie łaskę! dopieroż MARYA Pánná máiąca przed Bogiem zaślugi, nád zaślugi Świętych Páńskich, procz których, względem Mácierzyństwá Boskiego, máiąca należytość, powinney dla siebie nád Świętych Páńskich Chwały, przy Jey tak Solemney Uroczystości Koronacyi, z woli naywyższego BOGA, z pociechą całego Niebá, ktorey z głęboką ádoracyą klániaią się Wátykańskie Godności, składáiącego kosztowne Korony, z pobożney Dobroczynności, szczęśliwie pánuiącego Naywyższego Rządcy Kościoła Chrystusowego BENEDYKTA XIV. z ukontentowaniem pobożnych serc, całego Woiewodztwá Kijowskiego, przy Jey tuteyszego Obrázu, ná Krolewską Godność Intronizacyi, iákiego mamy się spodziewać łask Boskich Przywileiu? Rozumiálbym: iż nie mnieyszego nád wspomniony od Prowerbiálisty Páńskiego: *Dabit Capiti Tuo augmentum gratiarum, & Corona inclita proteget Te.* To iest: przy Koronacyi swojey, zá przychylne sercá, odda
A wam

✠ ✠ ✠ ✠ ✠

wam MARYA obfitość łask, y Koronę MARYI bronić was będzie; gdyż, jeżeli inne Tajemnice MARYI, BOG osobliwżemi udarował Przywilejami, iako to: Poczucie MARYI tak osobliwszą przyozdobił łaską: iż przy Tey, cały naród ludzki zbawienne otrzymuje pociechy: *Conceptio Tua gaudium annuntiavit universo mundo*. Nawiedzenie MARYI do Świętej Elżbiety, tak BOG łaskawie uprzywileiował, iż z przyczyny tego Świętego Nawiedzenia, jeszcze w Żywocie Niemowlę Jan, z grzechu pierworodnego rozwiązany, y poświęcającą łaską udarowany. A Wniebowzięcie MARYI, za świadectwem Gersona, tego było Przywileju, iż wszystkie Dufze w Czyścu po ten czas zostające, uwolnione zostały do Chwały wiecznej. *In Eius Assumptione, omnes animae purgatorii liberatae sunt*. Jeżeli Obraz tutejszy Mátki Przenajświętszey, od Roku 1647. tak był uprzywileiowany, iż przez ten, nadprzyrodzone, y samemu BOGU przyzwoite, Mátka Boska sporządzała dzieła, kálikom zdrowie, zmarłym życie przywracając: *Resurrectionem mortuis imperare, Divinae est solius Potestatis*, mowi Ambroży S. Jeżeli przy solemney Introdukcyi do tutejszego Kościoła przyśłanych Koron, wiele ludzi cudownemi od BOGA udarowani zostali łaskami, (a) pod czas ktorey, y same Niebá niewyczáynym y nadprzyrodzonym sposobem, áplauduiąc MARYI, w Laurowych znákách, nad tutejszym mieyscem prezentowały Imię MARYI! Tym bardziey przy solemney Koronacyi MARYI nad wszystkie inne Tajemnice. y Uroczystości, rozumiałbym nieomylnie uprzywileiowanie obfitych łask, dla Woiewodztwa Kijowskiego, y wszystkich Ziemiánow; *Dabit Capiti Tuo augmentum Gratiarum, & Corona inclita proteget Te*. Y słusznie, gdyż Syn Boski máiąc zaszczyt, nie tylko w Niebie, ále y ná ziemi, z Synostwá MARYI. iako Mátkę swoię, nie tylko w Niebie, ále y ná ziemi chce mieć z równemi, y sobie przyzwoitemi łaskami, áby świat wiedział y widział, áby Niebo znało, w iákiey prerogatywie, w iákim uszanowaniu, nie tylko względem Zaślug, ále też względem Mácierzyństwa Boskiego, zostawać powinna MARYA. A zátym przy Introdukcyi do tutejszey Bázylki, nowo Koronowanego

Obrá-

(a) Pod czas Introdukcyi Koron, widziane było Imię MARYA w Laurze nad Kościołem Berdyczowskim.

Obrázu Mátki Przenayświętŝzey, z oŝobliwŝzym łask Bo-
 ŝkich Przywileiem, dzień fortunny, dzień dla Woiewodz-
 twá Kijowŝkiego, ledwie nie wiecznemu równájący ŝię ŝczę-
 ŝciu, kiedy bez wŝzelkiey kontrádykcyi, iáko do Korony
 zgodnym Ziemianow, Koŝcioła Rzymŝkiego, y cáłego Nie-
 bá głoŝem, peroruiącego dla Honoru MARYI Bernardá Świę-
 tego: *Dignum planè stellis coronari Caput*; zá uŝilną kooperá-
 cyą Nayiaŝnieyŝzych Swiátá Polŝkiego Monárchow, zá po-
 wáŝną Inŝtáncyą Jáŝnie Oŝwieconych Purpuratow, Jáŝnic
 Wielmoŝnych Senatu Polŝkiego Dobrodzieiow, Mátkę Bo-
 ŝką, Monárchinią cáłego Nieba, zá wláŝną przyimuie Kro-
 lowá, ktorey ná powitánie Woiewodztwo Kijowŝkie, Aniel-
 ŝkiey, Herbownego Anioła ŝwego, záŝywa perory: *Ave*
MARIA, Witay MARYA, witay Páni y Monárchini náŝzá!
 dla Teyŝe, nie tylko poboŝnym ŝercem wyŝkákuie, ále teŝ
 Jáŝnie Wielmoŝnego Kájetána Sołtyká, czułego Páŝterzá ŝwe-
 go mocno uŝiłuującego, dla Honoru Mátki Przenayświętŝzey
 dziŝieyŝzego Koronatorá, dodawáiącego ŝercá Poboŝnoŝci,
 Herbownemi Skrzydlámi wzniesione, wylátuie ná ápplauz
 dla MARYI. Przydáie nie máło ozdoby Koronácyi MA-
 RYI, iáko Krolowey Rycerŝtwá Polŝkiego, *Aqueŝtris Ordo*,
 liczny Oboz Rycerŝki, ktorey z rekognicyą Godnoŝci, iá-
 ko Krolowey, y powinnoŝć, y poboŝny oŝwiádcza áffekt,
 y áby więkŝzych dodał ápplauzow, przy woienным rezonie,
 ármátne wydáie okrzyki, przy ktorych ziemiá przemawia,
 od tryumfalnego huku, ŝwiátu cáłemu ogłaŝzáiąc Uro-
 czyŝtoŝć Koronácyi MARYI. A zátym ten będzie dla Wo-
 iewodztwá Kijowŝkiego, y wŝŝytkich Ziemianow, przy Ko-
 ronácyi MARYI, łáŝkáwy Przywiley, iż ieŝeli przed Koro-
 nácyą Nayŝwiętŝza MARYA Pánná, tuteyŝzego Obrázu Ber-
 dyczowŝkiego, ták wiele łáŝk, ták wiele Cudow, y Prote-
 kcyi czyniła, po Koronácyi tym więcey czynić będzie, z rá-
 cyi iákom wyŝey námienił: iż ieŝeli inne Táiemnice MA-
 RYI, BOG Wŝzechmogący ták wielkiemi uprzywileiował
 łáŝkámi, dopieroŝ Koronácyą MARYI, ktora ieŝt nád wŝŝy-
 ŝtkie Uroczyŝtoŝci naywiękŝza, ktory Przywiley ia tym ŝpo-
 ŝobem publikować umyŝliłem, gdy dowodzić będę: że przy
 Koronácyi MARYI, ogłaŝza ŝię Jey Wielowládnóŝć w cu-
 dotwornych dziełách, w zbáwiennych łáŝkách mocney Pro-

tekcyi dla wszystkich Ziemiánów. O tym *Ad Majorem DEI Gloriam*.

Wszelkich spraw nádprzyrodzonych, ktore są nád siły wrodzone káždego człowieka, początkiem y Authorem iest, Jeden tylko BOG, y dla tego BOG Wszehmogący, chcąc uszczęśliwić naturę ludzką, chcąc ją tey uczynić doskonałości, áby nádprzyrodzone wykonywać mogła dzieła, sam, iáko Sprawca naywyborniejszych rzeczy, iednoczy się z człowiekiem: gdyż BOG Wszehmogący, iáko nieskończone Dobro, tak się w własnych Wszehmocności átrybutách utrzymać nie może, áby się swoim nie udzielał kreáturom: *Bonum Divinum est diffusivum, & communicativum sui ipsius*: y tak iáko Author naturalny, udziela się, przez udzielenie nam życia, y wszelkiey doczesności: *A quo vivimus, movemur, & sumus*: oraz y iáko Author nádnaturalny, przez udzielenie nam łaski swoiey, łaski poświęcaiącey, przez ktorą człowiek iednoczy się z Bogiem: *Gratia est participatio Naturæ Divinæ*. Y lubo przez łaskę swoię BOG się nam udziela, lecz nie równie wszystkim, bo tylko według miáry y wielkości záślug, y tak przy większych záślugách, iáko większą człowiek odbiera łaskę Boską, tak większym stáie się uczestnikiem Náтуры Boskiey, tym sposobem Święci Páńscy względem wielkości y miáry záślug, iáko większą máią łaskę Boską, tak większą komunikacyą Náтуры Boskiey, á względem teyże, Święci Páńscy ná ziemi żyjący, nádprzyrodzone czynili dzieła, w ktorých tym bárdzie słyneli y słyną, im większe przed Bogiem mieli záślugi, á dla tych, przez śródkuiającą łaskę Boską, większe ziednoczenie się z Bogiem: *Nemo potest facere hæc signa, nisi fuerit DEUS cum eo*. Ktorą prawdę, lubo rozumiem bydz bez powątpiewania u wszystkich Kátolikow, tey iednak dowodzę: Wszakże naturá ludzka, będąc zewsząd nikczemna y ułomna, nie iest z siebie sposobna nádprzyrodzone czynić dzieła, á przecię tá hipostátycznie złączona z Naturą Boską, w Chryście Pánu, nie tylko że tak iest zewsząd uszczęśliwiona, doskonała, y poświęcona, iż żadney skłonności do naymniejszego grzechu w sobie nie uznáie: *Humanitas Christi, ex hoc, quod est unita Verbo Divino, etiam nec venialiter peccare potest*. Náucza Doktor Anielski. Ale też ztąd, Chrystus Pan iáko

Czło-

Człowiek w Naturze ludzkiej, tey był Wielowładności: iż cudotworne czynił dzieła, zmarłych wskrzeszając, chorych y káleków uzdrawiając, którą Wielowładność sprawowała Naturá Boska, hipostátycznie złączona z naturą ludzką. Przyznaie tę prawdę Xiąże Fáryzeuszow, gdy mowi: *Nemo potest facere haec signa quae tu facis, nisi fuerit DEUS cum eo. Joann: 3.* Dowodzę tego daley: *Paral: pom: 7.* Wielce łaskawym oświadcza się bydź BOG Wszechmogący dla ludzi w Kościele Sálomonowym, dekláruiąc w wszelkiej proźbie y potrzebie człowieka wysłuchąc: *Et ego exaudiam de Caelo, & propitius ero peccatis eorum.* Zkądby to proszę tak wielkiego był Przywileiu Kościół Sálomonowy? Informuię się z dálszego Textu Słów Boskich: iż BOG Wszechmogący obrał sobie to mieysce za Dom swoy y pomieszkanie: za mieysce święte, obecnego Sercá swego: *Elegi enim & sanctificavi locum istum, ut permaneant Oculi mei, & Cor meum cunctis diebus.* Szczegulnie z rácyi obecności Boskiej, Kościół Sálomonowy tak wielkiego łask Boskich był Przywileiu.

Ktore Punkta ia rozdzieliwszy, przystępuię do moiey máteryi, mówiąc: iż Nayswiętsza MARYA Pánná, tak względem Zásług swoich, iáko też względem Mácierzyństwa Boskiego, była wybrána do osobliwszey łaski Boskiej nád Świętych Páńskich: Albowiem gdy BOG Wszechmogący przed wieki wybrał y przeznaczył MARYĄ bydź Mátką Chrystusową, Tę w Zywocie Anny Świętey, przy pierwszym Jey Poczęciu, przyozdobił łaską poświęcającą, przy ktorej łasce MARYA, co tylko z Zywotá Mácierzyńskiego ná świat wydána, tyle przed Bogiem czyniła Zásług, ktoremi záslużyła sobie u BOGA uprzywileiowaną w czasie Godność, do ktorej przed wieki przeznaczona była, to iest ściśle z Bogiem poiednanie, którą to upodobaną z MARYĄ iedność áby BOG pokazał, sam się zbliża do Zywotá MARYI, y Synem MARYI bydź sobie obiera, w ktorej Zywocie, powziąwszy Ciáło natury ludzkiej, hipostátycznie iednoczy się z Ciáłem MARYI, bo za świádeństwem Bernardá Świętego: Ciáło Chrystusowe, iest Ciáło MARYI: *Corpus Christi, est Corpus Mariae.* Lecz máło ná tym, bo MARYA Pánná tych była Zásług: iż nie tylko z Synem Boskim, lecz z całą Troycą Przenayswiętszą iednoczy się. Y tak z Przewiecznym

Oycem iáko Corká, przez środkującą łáskę Boską: *Gratia est participatio Naturæ Divinæ*. Wyráził to y Anioł Gábryel, gdy ogłászając MARYI Wcielenie Syná Boskiego, to przydał: *Virtus altissimi obumbrabit Tibi*, Ociec Przedwieczny mocą Wszechmocności swojey, y nierozdzielney nigdy od siebie, Tobie komunikowáney, to niepoięte *Mysterium* Wcielenia Słowa Boskiego w Tobie wyrabiać będzie. Jednoczy się z Synem Boskim iáko Mátká Jego: *Quod enim nascetur ex Te, vocabitur Filius DEI*. Jednoczy się z Duchem Przenayświętzym, przez Jego świętą kooperacyą, tegoż *Mysterium* Wcielenia Syná Boskiego, co wyraża Anioł Gábryel, gdy mowi: *Spiritus Sanctus superveniet in Te*. Nie powiedział Anioł Páński, że Duch Święty zstąpi do Ciebie, ále, Duch Przenayświętszy wstąpi w Ciebie: *Spiritus Sanctus superveniet in Te*: przez co się wyraża wewnętrzna komunikacya Duchá Przenayświętszego MARYI, która nie może bydz bez wzajemności z MARYĄ, przytym dla Synostwá Boskiego; á względem tego, dla niedościgłych ludzkim dowcipem Táiemnic Boskich komunikowanych MARYI. zciąga do siebie MARYA cáley Troycy Przenayświętszey relacyą, tak, iż iáko Troyca Przenayświętsza cała w sobie we trzech Osobách, tak MARYA Pánná cała w Troycy Przenayświętszey, według zdánia Świętego Piotrá Dámiána: *Sicut Pater dicitur esse in Filio, Pater & Filius in Spiritu Sancto, ita B. V. MARIA mediante scientiâ infusâ Mysteriorum Divinorum habet, quod sit in Ipso DEO*.

A zátym, tu zważyć proszę Prerogátywę Godności MARYI, tak względem Jey Zasług, iáko też względem Jey Mácierzyństwá; względem wielkości Zasług, kiedy te BOG Wszechmogący dystryngwuiąc nád inszych, będąc Bogiem, iuż godniey koronować nie mógł, iáko gdy Já czyni Mátką Jednorodzonego Syná swego; przez co Przedwieczny Ociec MARYĄ Pánnę, względem Jey Mácierzyństwá, niby do równey Godności przyimuie Oycostwá swego. Przystáie ná to Jedynak Boski, który będąc przed wieki Synem Przedwiecznego Oycá, chcąc MARYĄ Pánnę mieć równą w Godności BOGU względem Oycostwá, w czasie stáie się Jey Synem. z temi tylko dystrynkcyami: iż Syn Boski rodzi się z BOGA Oycá przed wieki, z MARYI w czasie; z BOGA

Oycá

Oycą nieskończonym, y niepoietym od ludzkiego dowcipu sposobem, rodzi się iako BOG równy Przedwiecznemu Oycu: *Aqualis Patri, secundum Divinitatem*, z MARYI rodzi się iako Człowiek, równy MARYI. A zątym MARYI Panny Godność, względem Jey Mácierzyństwa, nád wszystkie Niebieskie po BOGU Godności: *Solo DEO excepto, cunctis superior existit MARIA*, mowi S. Epifani. Y owšem po BOGU iednym, nieskończoney Godności otrzymuie zaśczyt MARYA: *Beata Virgo, ex hoc quod est Mater DEI, habet quandam infinitam Dignitatem*: mowi Doktor Anielski. Wiecey mowić mogę, iż MARYA Panná, względem istoty natury ludzkiej, iest rowna Świętym Páńskim, lecz względem Zásług swoich y Mácierzyństwa swego, iest nád Święrych Páńskich w Godności y doskonałości, tak dálece: iż w Jey doskonałości konferowáney od BOGA, Wszechmocność Boska niby wysiłona zostála, tak: iż nád wszystkie inne rzeczy doskonałe, BOG doskonałsze stworzyć może, lecz nád doskonałość y Godność MARYI, doskonałszy BOG stworzyć nie może: *Majorem mundum, majus Caelum DEUS creare potest, Majorem Matrem quam Mater DEI, DEUS facere non potest*: mowi Bonáwenturá Święty.

Wrócam się teraz do wyżej wspomnianego punktu, ktorego dowodziłem, iż przy większey iedności z Bogiem, większa Wielowładność: A że MARYA Panná, gdy nád wszystkich Świętych Páńskich, dla osobliwych Táiemnic Boskich Jey komunikowáných, iednoczy się z całą Troycą Przenayświętszą, przez to, nád wszystkie Niebieskie Potencye, odbiera zupełną Wielowładność, w cudotwornych dziełach, w zbáwienných łáskách, w mocney Protekcyi: *Nemo potest facere haec signa, nisi fuerit DEUS cum eo*. Ktora to Wielowładność, należy do zupełney Godności; á że MARYI Godność y Chwałá nieskończona, iákom wyżej wspomniał: *Ex hoc quod est Mater DEI, habet quandam infinitam Dignitatem*. Więc y Wielowładność MARYI po BOGU nieskończona; Wszakże y Chwałá BOGA w Troycy Jedyneho nie byłaby zupełna y nieskończona, gdyby BOG nie był wszech rzeczy władny; á tak nieśmiertelna y nigdy nieskończona Chwałá BOGA, dla nieskończoney Jego Wszechmocności. Y lubo to iest wrodzony przymiot Wszechmocności Boskiej,

całym władać światem, bydź Ziemskim y Niebieskim Potentatem, Jednemu BOGU sprzyiająca własność wszystkimi rzeczami władać; y dla tego BOG Wszechmogący żadnemu z Świętych Pańskich tey swoiey własności udzielić nie może, z czym oświadcza się u Proroká Pańskiego: *Gloriam meam alteri non dabo. Isaie 42.* Chwały moiey, mnie tylko przyzwoitey nikomu udzielić nie mogę. Z ktorego wyroku Proroká Pańskiego, Jedną tylko MARYA ma excepcyą: bo coż może bydź przyzwoitszego z własnością BOGU, iako Jego Naturá Boska! á przecię BOG tey komunikuje MARYI, którą z Jednorodzoným Synem swoim hipostátycznie z Ciałem MARYI łączy: *Corpus Christi, est Corpus Mariæ.* Y dla tego ná ten text: *Gloriam meam alteri non dabo:* kommentuje *Richardus à Sancto Laurentio*, mówiąc: *Gloriam meam, id est: Filium meum alteri non dabo, nisi soli Mariæ: quia soli Mariæ hoc Privilegium debetur.* A zátym kiedy BOG ten podział czyni z MARYĄ, iż Jedynaká swego iedney Istoty y Natury z sobą, udziela MARYI; tym samym istotney Chwały swoiey, sobie przyzwoitey, wszech rzeczy wielowładności komunikuje MARYI.

Wszakże, ieżeli tego był Przywileju y własności Kościół Salomonowy, o ktorym wyżey, że w tym ludzie w wszelkich potrzebach, obiećane od BOGA otrzymują łaski: *Ego exaudiam, & propitius ero peccatis eorum,* z racyi tylko obecnego BOGA: *Elegi locum istum, ut permaneant Oculi mei ibi, & Cor meum.* Jezeli Święci Pańscy tey byli władzy, że nádprzyrodzone czynić mogli dzieła, y w potrzebach przybywać ludziom z pomocą, z racyi iedności z Bogiem, przez szrodakuiącą łaskę Boską: *Gratia est participatio Naturæ Divinæ!* Jezeli naturá ludzka w Osobie Chrystusa Páná, tak była wielowładna: że w tey Chrystus, kálikom zdrowie, zmarłym życie, grzesznikom łaskę y zbawienie wieczne przywracał, z racyi hipostáticzney iedności BOGA z naturą ludzką! *Nemo potest facere hæc signa, nisi fuerit DEUS cum eo.* Dopieroż MARYI, dla Jey ściśley Jedności z Troycą Przenayświętszą, nád Jedność Świętych Pańskich z Bogiem, zupełna po BOGU, tak w Niebie, iako y ná ziemi, należy władza, w cudotwornych dziełach, w zbawiennych łaskách, y w mocney Protekcyi! Y lubo MARYA, zupełną máiąca mieć władność

władność przed wieki, iednym wyrokiem Boskim przeznaczona była, którym Ją BOG przeznaczył bydz Mátką Boską, w czasie iednak dopiero Jey była konferowana, kiedy Ją Anioł Páński ogłosił bydz Rodzicielką Syná Boskiego, kiedy BOG Jedynaká swego pod Jey Mácieryńską oddał Zwierzchność: *Quia Dominus Potentissimus Tecum est, ideo & Tu Potentissima es.* mowi Bonáwenturá Święty. Tá iednak Wielowładność MARYI do tych czas ukryta była, aż gdy Tey BOG Gwiazdolitą konferował Koronę: *Coronam stellarum duodecim;* kiedy Ją BOG całej Niebieskiej Hierárchii ogłosił Krolową, w ten czas zupełna Wielowładność MARYI, całemu Niebu przy Jey Koronacyi ogłoszona była. A że dla większey Chwały MARYI, á ná ukontentowanie serc ludzkich przynależało, aby iáko Krolowey Ziemskiego Poddánstwa, ná ziemi Jey wszelka władza ogłoszona była! więc co BOG przez wyroki swoje wiecznemi czasy przeznaczył, to w czasie wykonywa, kiedy przez Koronacyą MARYI w Ziemskim Państwie, ogłasza Jey zupełną Wielowładność w cudotwornych dziełach, w zbawiennych łáskách, w mocney Protekcyi: Co potwierdza Uczony Sylweirá, gdy mowi: *Corona in Capite Virginis ex duodecim fulgentibus stellis, denotat omnes Gratias, Virtutes, Prærogativas, ac omnia dona, quæ DEUS B. V. Mariæ contulit.* Tego zdania Bernardus de Buflis: gdy mowi: *MARIA est Thesauraria DEI, cui Pater commisit Thesaurum Potentiæ, Filius Thesaurum suæ Sapientiæ, Spiritus Sanctus Thesaurum suæ Misericordiæ.* To iest: MARYA Pánná iest Skárbnicą dzieł Wszechmocności Boskiej, Táiemnic Trócy Przenayświętszey, z ktorey iáko z nieprzebránego Skárbu, wszyscy uciekaiący się odbieraią zbawienne łáski, y skutek w wszelkich potrzebach. Swiátkiem są niepoliczone dowody Wielowładności MARYI, w zbawiennych łáskách, świadczone dla Ziemianow. Kto potráfi policzyć, iák wiele od BOGA odrzuconych, z Wielowładności MARYI do zbawienia wiecznego przywroconych: *Mariæ virtute, pænè innumerabiles peccatorum conversiones fiunt,* mowi Methodius. Ják wiele przy Obrázách Loretáńskich, Częstochowskich, Sokálskich, Podkámienieckich, Lwowskich, Járosláwskich, y innych doznánych dowo-

C

dow.

dow. A co mówię o tuteyszym Berdyczowskim Obrázie MARYI Panny? Tu szesnastu zmártłych ofiarowanych MARYI, Jey Władzą do życia przywroconych; Tu bez liczby kálekow w momencie zdrowie; Tu w smutkách pociechę, w potrzebách rátunek, w inkursyách y niebepieczestwie Protekcyą otrzymuiących, wysławiaią, y wysławiać będą wielowładną Łáskę MARYI. Jednym słowem to mogę przyznać z Piotrem Damiánem: iż MARYA Pánná tey iest wielowładności, że nie mász nic u Niey nie podobnego: *Data est Tibi omnis Potestas in Caelo & in terra, quid Tibi negabitur? nihil Tibi impossibile. Petrus Dam: serm: de Nat: B.V.M.* A zátym z tey Koronácii MARYI, což sobie wnośić możemy? tylko to: iż dla tego BOG Wszechmogący wyrokámi swemi Tę Koronacyą MARYI przeznaczywszy sporządził, áby przez Tę ogłoszona nam była zupełna MARYI wielowładność, w cudotwornych dziełách, w zbawiennych łáskách, w mocney Protekcyi, ábyśmy poięli: iż MARYA Pánná wszystko po BOGU może: á ztąd, ábyśmy z większą ufnością, z większym sercem, uciekali się do MARYI: *Accedamus cum fiducia ad Thronum Gratiae, ut Misericordiam consequamur: mowi Páweł Święty ad Hebr: 4,*

W dwoiákim sensie rozumieć się może Koroná, raz w sensie máteryálnym, którą oczymá naszemi widzieć możemy, rękámi złotniczemi wyrobioną, którą koronowani bywáią ziemscy Krolowie; Druga Koroná rozumieć się może w sensie mistycznym; á tá iest Koroná Chwały, Honoru, y Zászczytu: którą BOG Wszechmogący zwykł koronować Świętych swoich w Niebie, zá ich Zasługi, dla ktorych Koronatow Dobroć Naywyższego BOGA Psalmistá wychwala, mowiąc: *Gloriá & honore coronasti eum Domine. Psalm: 8.* Chwałą y honorem ukoronowałeś BCZE Świętych Twoich. Y dla tego Święci Páńscy, dla udárowáney sobie Chwały, którą máią z widzenia BOGA, którą ich BOG ukoronował, krolują z Bogiem. Lecz tak w máteryálnym, iáko też w mistycznym sensie, Koroná znákiem iest y dowodem zupełney Zwierzchności y Władzy. Co do máteryálney Korony którą się zászczycáią ziemscy Krolowie, tą gdyby nie był koronowany ziemski Monárchá, iákoby Krolew bydz nie mógł, tak żadney nie mogłby mieć zwierzchności, żadney

tak względem wielkości Zasług, iako też względem Godności Macierzyństwa Boskiego, jest nad Chwałę Świętych Páńskich, których wieczna chwała pochodzi z widzenia BOGA, tak: im więcej który z Świętych Páńskich widzi BOGA, im jest bliższy BOGA, tym większą ma dla siebie chwałę; W tym mam zdanie Teologów regulujących się do Sentencyi Doktorá Anielskiego, konkludujących: *Beatitudo æterna, consistit in clara visione DEI*. Dowodzę tego y zdaniem Filozofów, iż wszelka rzecz która im bardziey jest bliższa swemu początkowi, tym bardziey partycypuje jego natury: *Omnis effectus quò magis approximat, suæ causæ eò magis participat ejus virtutem*. Y tak: gorącość, która jest własność ognia, im jest bliższa ognia, tym bardziey pali: Światło, im jest bliższe Słońca, tym bardziey rozświeca. MARYA Pánná tak względem Zasług, iako też względem Macierzyństwa Boskiego, iako jest naybliższa BOGA, tak naywięcej widzi BOGA; á ztąd naywiększą dla siebie odbiera Chwałę, która jest mistyczną dla MARYI Koroną: *Corona aurea super Caput Ejus, Gloria Honoris, & opus fortitudinis*. Gdyż MARYA bliższa jest BOGA, niżeli duszą ciała ludzkiego; bo duszą łączy się z ciałem phizycznym tylko sposobem, MARYA Pánná, procz sposobu którym się łączą Święci Páńscy z Bogiem, to jest przez widzenie jego, łączy się hipostatycznym sposobem z Bogiem, które ziednoczenie jest naydoskonalsze: *Unio hypostatica est perfectissima omnium unionum*: mowi Doktor Anielski. Gdyż Słowo Boskie w Zywocie NARYI, z Jey Krwi naturalney powziawszy Ciało natury ludzkiej, przez to hipostatycznym sposobem iednoczy się z Ciałem MARYI: *Corpus Christi, est Corpus MARIAE*. A zátym iako Ciało Chrystusowe przez hipostatyczną Jedność jest naybliższe BOGA, tak MARYA względem hipostatycznej Jedności z Synem Boskim iako Mátká Jego, jest naybliższa BOGA: á ztąd MARYA że jest naybliższa BOGA, tym bardziey staie się Uczestniczką większey Chwały, która jest mistyczną Koroną dla MARYI. *Effectus quanto magis approximat suæ causæ, tanto magis participat de ejus virtute*. Ktorey Chwały Koroną, im jest większa, tym większą nam twierdzi MARYI władzą w zbawiennych łáskách, w mocney Protekcyi. Wyśławiaią y wyśławiać nie przestają

Łá-

łaskawą Wielowładność MARYI Święci Niebiescy Koronatorowie, y ná oświadczenie swego poddaństwa, rzucąią Korony swoje iako przed światá y Niebá Koronatką MARYA. O czym Apokaliptyczny Jan S. *Apoc: 4. Procidebant viginti quatuor Seniores ante sedentem in Throno, & adorabant viventem in secula seculorum, & mittebant Coronas suas ante Thronum.* Ktore słowá uważyc proszę: iż Tron Boski znaczyć nie może BOGA, bo nie iedno Tron Boski co BOG, nie iedno Tron Krolewski co Krol, gdyż tylko BOGA wyrażał Sędziá Tron zásiadájący; áni też przez ten rozumiec możemy Chrystusa, ktorego figurował Báránek ná Tronie stójący: Więc przyznác mogę z Bernardem Świętym, Tronem Boskim bydz MARYA: *Thronus DEI est MARIA, S. Bernardus.* Tegoż zdánia y *Richardus à S. Laurentio: MARIA est sedes illa, in qua residet Majestas Deitatis, MARYA Tronem Boskim, MARYA Stolicą Boskiey wspániáłości, przed którą gdy Święci Koronaci swoje rzucąią Korony, tym oświadczeniem Chwałę y wielowładność MARYI przyznáją: Y słusznie, gdyż zá łaskawą władzą MARYI, Niebieskiey dostąpili Korony, zá świádeństwem B. Woyciechá: Ipsa est Mulier illa, quæ habet Coronam stellarum duodecim, idest: omnium Sanctorum, quia omnes per Ipsam sunt coronati. B. Adalbertus super Missus est.* A záтым, ktorey wielowładność w zbáwiennych łaskách, cáła Niebieska Hierárchia wysławia: *Quam Cælestis Curia Reginam honorat,* mowi S. Bonawenturá. Ktorey Kościół S. w całym świecie Chrześciáńskim z nabożeństwem wzywa wielowładney Protekcyi: *Quam per orbem universum Ecclesia invocando concelebrat. Idem.* Y nas wśzystkich ziemianow práwo poddaństwa wyciąga, iako dla Páni y Krolowy nászej, ábyśmy iuż w Niebie y ná ziemi przez Koronácýą ogłoszoną wielowładną uználi MARYA; która iako wiele może, tak nam wiele świádczy, á uznáwşzy: Tę całym sercem iako Pánią y Mátkę naszą kochác, y nabożnym sercem wychwalác powzieli powinność; bo gdy uznáiemy wielką miłość MARYI dla nas, przez świádczone nam łaski w potrzebách, przez mocne Protekcyę w niebiespieczeństwach, słuszną iest, ábyśmy wdzięcznym sercem, miłością zá miłość nádgradzáli, gdy życzymy sobie, áby nas w przypadkowej, y w ostatniej

tniey potrzebie życia naszego ratowała, w ten czas kiedy zbawienie nasze od Jey dependować będzie wielowładney Protekcyi; słuszna iest, abyśmy teraz przez pobożne uczynki na tę łaskę u MARYI zaśluginowali: Przy ktorey Protekcyi, iako każdy szczęśliwy, tak tym bardziej uszczęśliwione rozumiem bydź Woiewodztwo Kijowskie, że łaskawie panującą nad sobą zašczyca się MARYA; ktore iako za wielką miało sobie krzywdę, że do tych czas Koronowanej w tym tu cudownym Obrázie nie miało MARYI; tak teraz przy Jey Koronacyi dostępuie rownego inszym Woiewodztwom y całej Niebieskiej Hierárchii szczęścia zašczycającym się Koroną MARYI, z dobroczynney aplikacyi wáſzey y ušilnego stárania Jáśnie Ošwieceni, Jáśnie Wielmożni, całego Woiewodztwa Kijowskiego y Bracławskiego, oraz y Rycerstwa Polskiego, dla Honoru MARYI, y tuteyszego mieysca Dobrodzieie. Ten macie przed Bogiem y światem niešmiertelny zašczyt, że Mátkę Boską, Panią całego Niebá, za wáſną y wielce łaskawą macie Krolową, za ktorey Koronę, za tę nieprzeštánną ku MARYI Chwałę, za ušilną Promocyą Jey Honoru, przy obowiázanych całego Kármelu modlitwách, Nowo Koronowana MARYA zawdzięczać wam będzie nieprzeštánną łaską y mocną Protekcyą: *Dabit vobis augmentum gratiarum, & Coronâ inclytâ proteget vos*, to iest: Jeżeli przed Koronacyą na tym tu mieyscu choyne w potrzebách odbieráliście łaski od MARYI, w Inkurſyách, y w wszelkich przypadkach Protekcyą, tym bardziej teraz, za otrzymaną dla Niey Koronę, za wšpániáte y pompátyczne dla Tey Tryumfy, za dobroczynne ſercá, tym więkſze y obſiſze odbierać będziecie łaski: *Dabit vobis augmentum gratiarum*; za fundacyonalne kámiennie tuteyszey Bazyliki dla Chwały MARYI, MARYA będzie wam niedobytym murem w ſzelkich przeciwnoſciách: *Murus & antemurale MARIA*. To mieysce ſwięte, będzie dla was metą wšzelkich ſzczęšliwoſci, y naysymyślnieyszych ſukceſſow; bo ieżeli MARYA potráfiła uszczęšliwić y ukoronować Niebo: *Potuit Caelos ſignare Coronâ*; potráfi y wáſze ukoronować przychylne chęci wšzelkiemi pomysłnoſciámi, dla ktorey Honoru, za dobroczynne ſercá, ja wam przyrzekam niešmiertelne na

ne ná tym tu mieyscu do Niebá głósy: *Dent vobis superi vortorum mille Coronas.*

Zá tak wielkie uszczęśliwienie dla Woiewodztwá Kijowskiego przez Koronácyá MARYI, po BOGU w Troycy Jedynemu; winne są od nas dzięki Tobie J. W. Kájetanie SOŁTYKU, Pásterzu Dyecezyi Kijowskiey, dzisieyszy Koronatorze MARYI, który w krotkim czásie początkow szczęśliwego twego Pánowania, wiele zostáwił dowodow pobożnego fercá dla MARYI: *In paucis explesti tempora multa*, wiele pracy dla dobrego porządku, dla cáłości Chwały y Honoru MARYI wykonał, gdy Herbownego twego Orłá Skrzydłami, Honor MARYI pod same wyniół Niebá, dla ktorey Honoru, mocnego usiłowania z nieśmiertelnym zaszczystem dáiefz dowod, gdy Tę własnemi rękami koronowaną w Dyecezyi Twoiey ná Krolewską powagę Intronizuielz. Lecz zważać proszę iák ci iest wdzięczna MARYA twego pobożnego fercá, czyli też iák była miła Koronácyá MARYI przez Ciebie; co iest prognostykiem dáfzey dla Ciebie pomyslności; gdy nie chciała inaczey byđz Koronowaną, ná Krolewską Godność Intronizowaną, tylko rázem z Tobą, tak: iż MARYA Tron Krolewski, Ty Pásterską osiádasz Godność, z rownym ferc ukontentowaniem całego Woiewodztwá. Tę przychylnóść twoię dla MARYI, y sam BOG ządzięcząc Ci będzie tym sposobem: iż ieżeli do tych czas miałeś w pomyslnych szczęśliwościach sukcessa, wysokie Godności w Koronie Polskiey, dystryngwowáne Honory, te po Koronácii MARYI, tym bárdziej sprzyiác Ci będą: *Dabit Tibi Dominus augmentum Gratiarum*; doznasz tego upewniam, zá wielowładną Interpozycyá Koronowanej przez Ciebie MARYI, zá wzáiemnym sprzyiánim ferc całej Dyecezyi twoiey, zá modlitwami obowiązánego dla Ciebie Kármelu, iż záwsze ná Godności samych Eminencyi tykáiące się, Twoy Herbowny Orzeł nie sfatygowany wylátywác będzie: á zá Koronę MARYI, po setnych látach z Rák MARYI wieczney szczęśliwości odbierziesz Koronę.

Lecz pierwsze mamy dzięki całej Fámilii J. WW. Tyfzkiewiczow, z ktorych Domu Ten nieoszácowány Skarb Obraz Mátki Boskiey do tuteyszey oddány Bázyliki! Wáfz to

ieść Zászczyt J. WW. Tyfzkiewiczowie, kiedy wász Obr
 Mátki Przenayświétszey do tey przyszedł chwały, do tey prz
 Niebem y światem sławy, iż temu Wátykańskie kláníaiá
 Godności skłádaiąc Korony: *Mittentes Coronas suas*. Tu
 żece Mitry, Senatorskie Powagi głębokie skłádaią adorác
 Wydáliście ten Skarb z Domu wászego, lecz bez krzywdy
 zey: ponieważ za Obraz MARYI, żywą macie w Domu
 szym MARYA, którą wam Herbowny wász Leliwá prezenti
 ie, to ieść: nád Miesiácem Gwiazdá figuruiąca MARYA: *Stella
 Maria, Luna sub pedibus Ejus*, czyli też Herbowny wász Miesiáć
 dla tego pod nogámi MARYI, *Luna sub pedibus Ejus*? áby ztąd
 dla świata był dowod: iż Chwały, Honoru y Zászczytu MA-
 RYI w tym tu Obrázie, Fundamentem Dom Tyfzkiewiczow;
 czyli też záwdzięczaiąc MARYA pobożne fercá, choyne Fun-
 dusze Tyfzkiewiczow, Im swoiey Gwiazdolitey Korony udzie-
 la do Miesiáca Gwiazdy; áby Dom y Imię Tyfzkiewiczow
 nieśmiertelnym przed Niebem y światem w Godnościách y
 Honorách iásniał splendorem! *Ut fulgeat in perpetuas æteruita-
 tes*. Jákoż przy Protekcyi MARYI, nieśmiertelny Zászczyt Ty-
 fzkiewiczow, ktorých w Koronie Polskiey, przez Heroiczne
 dzieła, Ozdobę w Senatách, zdrowe rády w Woiewodztwie
 Kijowskim, od postronnych y pogrónicznych Inkursyi, przez
 odważny y mocny Rycerski odpor, zobszerną pochwały pra-
 wdą notuie *Okolski*. Zywy mamy Obraz chwalebnych dowo-
 dow w szczęśliwie żyjącym J. W. Tyfzkiewiczu Biskupie Zmu-
 dzkim, który przykładnym życiem, Wieloczynnością dla
 Chwały Boskiey y MARYI, ieść nieśmiertelnie zdobiącym
 Zászczytem cále Imię Tyfzkiewiczow, ktorým Ja to od wszy-
 stkich wyrażam wdzięczności Wotum: áby MARYA, ktorey
 Obraz z Domu wászego nieśmiertelney Chwały swoiey po-
 wziął początki, nieśmiertelną wam nádgradzáła wdzięcznością

A ponieważ przez Koronácyá MARYI, Jey Wielowładność zbá-
 wienna nam ieść ogłoszona, więc z głébbką pokorą oddaymyż się Jey
 wielowładney Protekcyi, iáko Monárchini y nászey Páni my Poddáni,
 oddaymy fercá násze, wszystkie zámysły y sprawy násze, ktore Mátko
 Boska Nowokoronowána Monárchini nászá, rácz przyiác pod swoję wła-
 dzą, bądź temi Rzádcą y Dyrektorką, áby te były z Chwałą Naywyższe-
 go BOGA, z záługą zbáwienia wiecznego: áby przy Twoiey zbáwien-
 ney wielowładności, żadna infzá przeciwná náć námi nie pánowála

władza. Amen.

br
rz
a
c
v
nu
te
efiac
ztad
MA-
ow;
un-
zie-
ow
h y
ita-
y-
zne
wie
zez
ora-
wo-
nu-
dla
ym
zy-
rey
po-
cia
ba-
ley
ni;
ko
ta-
ze-
n-
i

Biblioteka Jagiellońska

stdr0026166

